

Installatie leden Provinciale Staten 29 maart 2023 in Statenzaal in Gouvernement aan de Maas

Beste mensen,
in het bijzonder geachte Statenleden

Welkom, welkom hier in de Statenzaal!
Hier gaat het de komende vier jaar gebeuren;
Hier gaat u namens alle Limburgers
het debat aan over wat het allerbeste is
voor de provincie die ons allen zo dierbaar is.

Maar laat mij beginnen met u te feliciteren.
U allemaal omdat Limburg ú heeft gekozen;
en in het bijzonder de nieuwkomers in deze
provinciale arena:
en natuurlijk de nieuwe partijen:
BBB, spectaculair met hoeveel zetels jullie hier zijn binnenkomen...;
maar ook JA21.
Proficiat en nogmaals welkom!

Ja, Limburg heeft u allen gekozen,
uitverkoren zou ik bijna zeggen,
om de komende vier jaar
haar inwoners te vertegenwoordigen.

Gekozen, uitverkoren ja,
maar nog meer heeft zij u óók aan elkaar vast geklonken.
Het is vanaf nu aan u allen samen om de stem te zijn voor álle Limburgers;
dus óók voor

- zij die níet voor u kozen;
- zij die dat nog niet mochten; zoals iedereen jonger dan 18 jaar; en
- zij die helemaal níet kozen; zo'n 400 duizend mensen – bijna de helft van de stemgerechtigden – heeft immers helemaal niet gestemd.

Dát u hier nu dus zit voor álle Limburgers
– en dus niet alleen voor uw achterban, streek of belangengroep –

gaat best wat van u vragen...

...Zoals een open mind,
wederzijds begrip en
een zekere bereidheid om soms ook water bij de wijn te doen.

Natuurlijk; u heeft eenieder ideeën, standpunten en visies;
dat is ook waarom de kiezer voor u koos.

Maar het is óók zoals columniste Ibtihal Jadib laatst zo treffend schreef. En wel:

“als uiteenlopende belangen in een gordiaanse knoop verstrengeld raken,
helpt het niet als iedereen vanaf zijn of haar kant
om het hardst gaat trekken.”

En dat,
beste mensen,
zijn precies de knopen die we onszelf en Limburg niet moeten gunnen.

Dat gaat dus ook wat vragen over hoe u de komende vier jaar hier met elkaar in debat
gaat. Zéker als onderzoek leert dat vooral de wijze waaróp wordt gedebatteerd invloed
heeft op het vertrouwen in de politiek.

Gelukkig kan ik zeggen dat ik de debatten hier in
de Provinciale Staten – in die bijna zestien die ik heb maanden mogen voorzitten -
als plezierig en inhoudelijk heb mogen ervaren.

Sterker nog; bij mijn afscheidswaarden aan de vorige Staten gisteren, heb ik mijn
complimenten uitgesproken over hoe ze bijvoorbeeld tot een besluit zijn gekomen in het
zeer gevoelig liggende dossier Maastricht Aachen Airport.

Plús hoe ongelooflijk trots ik was dat schijnbare tegenpolen - als Groen Links en VVD –
die zo verschillende denken
over sluiten of openhouden van die luchthaven,
toch sámen stelling namen tegen de bedreigingen
die voor- en tegenstanders over zich heen kregen.
Iets wat we nóóit normaal mogen gaan vinden. En opriepen hier samen als Staten een
streep te trekken.

Waarbij ik meteen de hoop uitspreek dat we met deze nieuwe Staten kunnen voortborduren op die 'sfeer, toon en focus op de inhoud.'

De vorige Staten – 23 van hen bevinden zich overigens nog onder u - laat u ook een boodschap na over een thema dat hoog op hun agenda stond, en wel **integriteit**.

Ze hebben dit met veel onderzoeken – inclusief een parlementaire enquête – stevig onder de loep genomen, met als doel meer transparantie en herstel van vertrouwen.

Maar er blijft werk aan de winkel; vandaar dat zij u willen aansporen:

“pak door, blijf scherp en laat niet los”

Waarom ik enkel nog kan toevoegen dat het essentieel is dat wij hierover in Limburg continu in gesprek blijven; elkaar durven aanspreken.

Wat de vorige ploeg ook onder de loep heeft genomen is **de positie van Provinciale Staten**. Hoe ze die verder kon versterken; en een volksvertegenwoordiger veel beter in staat kan stellen om zijn of haar taak op te pakken. Wat kortweg neerkwam op:

veel minder vergaderen;

en veel meer in gesprek gaan en blijven met al die Limburgers voor wie u hier als volksvertegenwoordiger hier zit.

En daarvan mag u als 26^e Staten – geteld vanaf de introductie van het algemeen kiesrecht in 1919 – de vruchten gaan plukken.

De griffie heeft nu de opdracht om te zien hoe de werkdruk omlaag kan met

- minder stroperige en arbeidsintensieve werkprocessen;
- meer toegankelijke informatie;
- en dus veel meer tijd en gelegenheid om Limburg in te trekken.

Het Limburg dat u dus nu in handen krijgt. En dat is heel wat; want dat is

- een **slim** Limburg, dat met vier Brightlands-campusen, verspreid over de provincie, innoveert op gebied van gezondheid, duurzame materialen, data en gezonde voeding.

Met als mogelijke kers op de taart: de komst van de Einstein-telescoop waarmee we vanuit Limburg de ruimte kunnen doorgronden; en dat is

- een **sociaal** Limburg,
waarin u voorgangers al een stevige basis legden voor een echte trendbreuk op gebied van gezondheid; kansen en vitaliteit; en
- een **centraal** Limburg,
dat niet aan de rand van het land ligt maar in het hart van een immense regio; of ..
... zoals ik in Den Haag altijd zeg: jullie hebben vissen als burenen; wij miljoenen mensen van vlees en bloed met wie we samen heel wat voor elkaar kunnen krijgen; en
- een **bruisend** Limburg,
van schutterij tot symfonie; van Rowwen Hèze tot Emma Kok; van reidans tot streetdance; van draaksteken en passiespelen tot Cultura Nova of de Boetegewone Boetezitting ...noem welke cultuurvorm ook maar op, of Limburg heeft het...
- en natuurlijk een **mooi en lekker** Limburg,
dat met haar prachtige natuur, bijzonder erfgoed en aantrekkelijke *way of life*, toeristen trekt zoals een honingpot bijen.

Met dit Limburg krijgt u kortom een schat in handen;
een hele kostbare schat.

Koester haar,
zorg goed voor haar,
en maak dat ze haar waarde houdt,
óók voor toekomstige generaties...

Juist daarvoor,
beste mensen,
is het van belang
dat we hier geen gordiaanse knopen gaan leggen.

Ik weet
dat zal niet altijd makkelijk zijn.
We zijn onmiskenbaar op weg

naar een nieuw tijdperk,
 en dan kunnen ideeën over welke weg te volgen,
 veel verder uiteen liggen,
 dan in andere tijden;
 en ligt de verleiding
 van blijven hangen in het eigen gelijk,
 altijd op de loer...

Ik hoop – maar vertrouw er eigenlijk wel op – dat u die verleiding gaat weerstaan,
 want er staan de komende vier jaar
 heel wat belangrijke zaken op agenda,
 zoals natuurlijk:

- het onderwerp dat ons land en dus ook Limburg zo in zijn greep heeft: de **stikstof**.
 Hoe vinden we bijvoorbeeld de juiste balans tussen landbouw en natuur; maar
- ook **wonen**; waar kunnen we nog huizen bouwen; hoe en welke; en
- **werken**: daar ligt een enorme uitdaging om zoals bijvoorbeeld in de zorg, onderwijs en techniek genoeg én de juiste mensen te vinden én vast te houden; en wat vraagt dit van de onze opleidingen; en natuurlijk ook het
- **Openbaar Vervoer**: hoe zorgen we inderdaad dat de bus nog overal kan komen; en de Maaslijn die al lang gemoderniseerd had moeten zijn; maar met grote kans ook in deze periode weer stoom in deze zaal zal blazen (die komt dan uit uw oren) en zien of de luchthaven het lukt van de agenda te blijven...; en
- **Gezondheid**; en dan bedoel ik gezondheid die meer is dan niet-ziek-zijn; dan heb ik het over een betekenisvol leven waarin mensen kunnen meedoen en meedraaien in de samenleving; daar niet buiten vallen; waarbij die
- **samenleving** ook echt een samenleving moet kunnen blijven; met de eigen tradities en andere broodnodige bindmiddelen...

Beste Statenleden,
 hier laat ik nu het even bij,
 maar dan heeft u toch 'een beetje' een idee
 waar u de komende jaren –

naast uw andere werkzaamheden –
mee zoet kunt zijn...

Voor nu zou ik zeggen:

geef u zelf ook vooral de tijd om onderwerpen eigen te maken;
leg uw oren te luisteren in 'het veld';
leer elkaar ook beter kennen;
proef elkaars nieren;
verdiep u ook vooral in wat u bindt en minder wat u scheidt;
en p ak hier de rol waarvoor u bent gekozen:
initiatief nemen  en controleren.

Bij mijn eigen installatie,
nu bijna 16 maanden geleden,
op 1 december 2021,
vertelde ik dat mijn grote voorbeeld en inspirator Martin Luther King is.

En dat ik geheel in zijn geest ook mijn dromen voor Limburg had. Letterlijk zei ik toen:

"Ik droom ik van een Limburg

- waarin we
 - ook hier in het Limburgs parlement -
 - op basis van vertrouwen
 - naar elkaar luisteren
 - en elkaar versterken.

- waarin we beleid
 - niet enkel met het hoofd maken,
 - maar ook met het hart voelen.

- (en waarin we nu de kans grijpen
 - om ook aan de rest van het land
 - te laten zien
 - hoe het  ok kan.

Limburg ligt vele meters hoger dan Den Haag,
Letterlijk moeten ze daar al naar ons opkijken,

laat het ook figuurlijk zo zijn...")

Geachte Statenleden,

Stiekem droom ik natuurlijk
dat u deze droom met mij deelt.

En we hier samen voor Limburg – en de Limburgers – onze stinkende best gaan doen
deze droom werkelijkheid te maken.

Maar voordat ik u daarbij heel veel succes ga wensen,

wil ik ook een paar woorden zeggen tegen uw thuisfront.

Ik vrees dat ik u moet waarschuwen
dat het Statenlid waarvoor u nu zo trots op de publieke tribune (of thuis voor het
scherm) zit,
wel eens een keertje thuis; op de club; in de kroeg of waar dan ook, zult missen.

U moet dan maar denken:
dat is voor de goede Limburgse zaak!

Als gouverneur, wil ik u daarvoor – namens alle Limburgers – al bij voorbaat hartelijk
danken,
want u geeft hem of haar toch maar mooi de ruimte
het beste van Limburg te maken.

Beste verkozenen,

Ik begon met u te feliciteren met het winnen van een zetel,
laat mij u nu afsluitend feliciteren met uw Statenlidmaatschap.

U heeft daarmee een bijzondere eervolle én belangrijke job in handen,
vervul hem naar eer en geweten,
en doe uw best.

Ik wens u – ons – heel veel succes!